

Zagadnienia na egzamin poprawkowy klasa IV Technikum

I - J. Czechowicz (*Na wsi; Śmierć; Ballada z tamtej strony; Żal*) znajomość treści i problematyki utworów

II - Sklepy cynamonowe B. Schulz

- znajomość treści opowiadania
- wędrówka bohatera po miasteczku
- perspektywa dziecka
- relacje w rodzinie bohatera
- obraz ojca
- język B. Schulza

III - Ferdynand W. Gombrowicz

- znajomość treści utworu
- bohater na początku (kim jest, ile ma lat, co go martwi, czym się zajmuje, co jest dla niego ważne) a na końcu utworu (w jakiej sytuacji się znajduje, co zrozumiał, jakie będzie jego życie)
- profesor Pimko (powód wizyty u Józia, w jaki sposób udaje mu się zdominować bohatera i „porwać” go do szkoły, jakie ma plany wobec uczniów; jego zachowanie wobec Zuty)
- obraz szkoły (jacy uczniowie chodzą do szkoły, na jakie dwa obozy się dzielą, na czym polega konflikt między nimi i o czym on świadczy; nauczyciele w szkole; jak ich charakteryzuje dyrektor Piórkowski, czego od nich wymaga i dlaczego; lekcja polskiego i lekcja łaciny - zachowanie nauczyciela i uczniów, temat lekcji i jego realizacja na zajęciach, co tak naprawdę muszą umieć uczniowie; ogólna ocena szkoły przez Gombrowicza)
- Młodziakowie (członkowie rodziny i ich zajęcia/zawody; relacje w rodzinie; zachowanie wobec Józia; co świadczy o ich nowoczesności; w jaki sposób Józio „pokonał” nowoczesność Młodziaków; ocena nowoczesnej mieszczańskiej rodziny w powieści)
- Hurleccy (członkowie rodziny i ich zajęcia; codzienność w Bolimowie; stosunek Hurleckich wobec służby; w jaki sposób ciotka „przywróciła” prawdziwy wiek Józiovi; jak zostali pokazani miejscowi chłopcy i dlaczego właśnie w ten sposób, ich zachowanie wobec Józia i Miętusa a wobec ciotki Józia; Miętus i jego rola - dlaczego chciał uciec na wieś, za czym tęsknił, co go szokuje w Bolimowie i jak sobie z tym radzi; ocena tradycyjnej szlacheckiej rodziny w powieści; obraz rewolucji)
- jak Gombrowicz ocenia społeczeństwo polskie
- pupa, gęba, łydka - słowa kluczowe i ich znaczenie
- problematyka formy
- co to jest groteska i co świadczy o tym, iż *Ferdynand* jest utworem groteskowym

III - poezja Krzysztofa Kamila Baczyńskiego

- pokolenie Kolumbów
- poeci apokalipsy spełnionej
- katastrofizm w utworach Baczyńskiego
- obraz utraconej Arkadii w utworach Baczyńskiego
- ambiwalencja wobec wojny i konieczności udziału w niej
- na czym polega tragizm pokolenia Baczyńskiego
- wpływ wojny na psychikę
- utwory: *Elegia o chłopcu polskim; Pokolenie; Z głową na karabinie; Historia*

IV - Medaliony - Zofia Nałkowska

- znajomość treści utworu
- geneza utworu, znaczenie tytułu i motto
- wpływ wojny na psychikę ludzką na podstawie wybranych sytuacji i postaci
- obraz Niemców wyłaniający się z opowiadań
- tragiczne losy ofiar wojny na podstawie wybranych sytuacji i postaci

V- *U nas w Auschwitzu, Proszę państwa do gazu* T. Borowski

- znajomość treści obu opowiadań
- pojęcia: człowiek zlagrowany, odwrócony dekalog
- kim jest narrator opowiadania *U nas w Auschwitzu*, jak i dlaczego znalazł się w obozie, do kogo pisze listy, co ma robić w Auschwitz
- czym różni się życie w Auschwitz od życia w Birkenau
- jakie budynki znajdują się w Auschwitz, do czego służą
- dlaczego narrator nazywa Auschwitz obozem kłamstw
- sytuacje i zachowania ludzi świadczące o zlagrowaniu
- kim jest narrator opowiadania *Proszę państwa do gazu*
- czym zajmuje się komando Kanada, dlaczego taka nazwa, jakie ma przywileje związane z pracą
- czym zajmują się Niemcy a czym więźniowie obozu w czasie przybycia transportu
- jak więźniowie z „Kanady” zachowują się wobec przybywających w transporcie Żydów
- sytuacje i zachowania ludzi świadczące o zlagrowaniu
- w jaki sposób w swoich opowiadaniach Borowski przedstawia Niemców, Polaków i Żydów

VI - *Inny świat* Gustaw Herling-Grudziński

- znajomość treści utworu
- narrator i jego sytuacja - za co trafił do obozu, na jak długo, gdzie pracował, jak udało mu się wydostać z obozu
- jakie budynki znajdują się w obozie, czemu służą, jak wyglądają itp.
- jakie prace wykonują więźniowie, na czym one polegają, który rodzaj pracy jest najgorszy i dlaczego
- jakie jest wyżywienie w obozie i z czym jest związane
- jakie są grupy więźniów w obozie, jaka jest ich hierarchia i z czego ona wynika
- jaka jest sytuacja kobiet w obozie
- za co można było trafić do obozu, jak długie bywały wyroki, zasady widzenia się z rodzinami
- losy Michaiła Aleksiejewicza Kostylewa
- bohaterowie, którzy dostosowali się do życia w obozie i ich losy
- bohaterowie, którzy próbowali zachować godność w obozie i ich losy

VII - *Zdążyć przed panem Bogiem* Hanna Krall

- znajomość treści utworu
- geneza utworu
- jak wyglądało życie codzienne w getcie warszawskim
- jak Edelman opisuje „Akcję przesiedleńczą” (co się działo na Umschalplatzu, kogo wywożono, III piętro szkoły, numerki na życie, Pola Lifszyc, Mietek Dąb i jego ojciec; kogo Edelman wyprowadzał z kolejki i dlaczego)
- na czym polega wg Edelmana zachowanie godności w sytuacjach ekstremalnych (Żyd na becze; spór z amerykańskim profesorem; rola drugiej osoby; rola pracy; przyczyny wybuchu powstania)
- obraz powstania i powstańców wg Edelmana (strój i uzbrojenie powstańców, charakterystyka Anielewicza, Michał Klepfisz, walki w opisie Edelmana, ucieczka, opinia o samobójstwie Anielewicza i innych)
- rola Marka Edelmana (co mówi o sobie, czym zajmował się w getcie, dlaczego nie uciekł na

stronę polską, choć mógł; dlaczego został jednym z przywódców ŻOB-u, jak zdecydowano o powstaniu ŻOB-u, jak zachowywał się wobec swoich ludzi, jakie przypadki ocalały mu życie)
- Marek Edelman jako lekarz (jak został lekarzem, jak postrzega swoją pracę, w jaki sposób łączy swoją pracę z życiem w czasie wojny)

VIII - Rok 1984 George Orwell

- znajomość treści utworu
- historia miłości Winstona i Julii
- obraz państwa totalitarnego (partia, ministerstwa i ich działania, rola Wielkiego Brata, 2 minuty nienawiści, tygodnie nienawiści, policja myśli, myślozbrodnia, dwójmyślenie, nowomowa, teleekrany, liga kapusiów, wieczna wojna ze zmieniającymi się przeciwnikami, którzy są wrogami „od zawsze”, permanentna kontrola nad informacją, permanentna kontrola nad obywatelami, prole; propaganda a rzeczywistość)

IX - Tango Sławomir Mrożek

- znajomość treści utworu
- obraz rodziny (członkowie rodziny, ich zachowania, odwrócenie ról i stereotypów, konflikt pokoleń)
- w jaki sposób Artur próbuje przywrócić porządek w rodzinie i do czego to prowadzi
- Artur jako władca autorytarny
- Edek i jego rola w utworze
- *Tango* jako utwór o totalitaryzmie
- znaczenie tytułu

X - poeci współcześni - znajomość treści i problematyki utworów:

- a) Tadeusz Różewicz, *Ocalony*, *Zostawcie nas*, *Bez*, *Cień*
- b) Czesław Miłosz *Campo di fiori*, *Piosenka o porcelanie*, *Który skrzywdziłeś*
- c) Zbigniew Herbert, *Przesłanie Pana Cogito*, *Dlaczego klasycy*, *Powrót prokonsula*
- d) Miron Białoszewski, *Ballada o zejściu do sklepu*, *Karuzela z Madonnami*
- e) Stanisław Grochowiak, *Płonąca żyrafa*, *Arachne w pająka przeistoczona*
- f) Ewa Lipska *Egzamin*
- g) Wisława Szymborska *Zdumienie*, *Pierwsza fotografia Hitlera*; *Kot w pustym mieszkaniu*; *Terrorysta*, *on patrzy*
- h) Stanisław Barańczak, *Określona epoka*, *Pan tu nie stał*, *Tekst do wygrawerowania na nierdzewnej bransoletce*, *noszonej stale na przegubie na wypadek nagłego zaniku pamięci*